

Школска 2021/2022. година
РЕПУБЛИЧКО ТАКМИЧЕЊЕ УЧЕНИКА ОСНОВНИХ ШКОЛА
ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА И ЈЕЗИЧКЕ КУЛТУРЕ
VIII разред

Шифра: _____

Бр.	Питања	Поени
1.	<p>У науци се сматра да су се Стари Словени из своје прапостојбине почели селити према истоку, западу и југу:</p> <p>а) пре око милион и по година; б) пре око хиљаду и по година; в) пре око десет и по хиљада година.</p> <p>Заокружи слово испред тачног одговора.</p>	
2.	<p>На основу следећег описа наведи о ком писму је реч.</p> <p>То је прва словенска азбука. Настала је по угледу на грчко курзивно писмо. Саставили су је Света браћа Ћирило и Методије.</p> <p>Одговор: _____</p>	
3.	<p>Спис <i>Сало дебелого јера</i> либо <i>азбукопротрес</i> Саве Мркаља објављен је _____. године. Реч <i>либо</i> из наведеног наслова је по врсти:</p> <p>а) именица б) прилог в) предлог г) везник д) речца</p> <p>Заокружи слово испред тачног одговора.</p>	
4.	<p>Подвуци називе градова који се налазе на подручју косовско-ресавског дијалекта.</p> <p>Неготин Никшић Ваљево Ужице Ниш Крушевац</p>	
5.	<p>Подвуци све надзубне и уснено-зубне сонанте у следећој реченици.</p> <p>П р е д в р а т и м а с у о с е д л а н и к о њ и .</p>	
6.	<p>Наведи називе гласовних промена које уочаваш у подвученим речима у следећој реченици.</p> <p>Два <u>снажна</u> козака <u>пажљиво</u> је унесе у кућу.</p> <p>снажна: _____</p> <p>пажљиво: _____</p>	
7.	<p>Подвуци речи настале додавањем деминутивног суфикса на творбену основу.</p> <p>ждребица рибица наруквица голубица кијавица бундевица кривица</p>	
8.	<p>Заокружи слово испред реченице у којој уочаваш одлике бирократског језика:</p> <p>а) Дошло је пролеће. б) Дошло је до захлађења. в) Ласта је дошла до нас. г) Дошли су бољи дани.</p>	
9.	<p>Заокружи слово испред реченице у којој је значење речи <i>глава</i> настало метонимијом.</p> <p>а) Били су спремни да изгубе <u>главе</u> да би сачували огњиште. б) Последње три <u>главе</u> тог романа су најузбудљивије. в) После кише пужеви су промолили <u>главе</u> из кућица. г) Када је почео ватромет, гости су подигли <u>главе</u> ка небу.</p>	

Бр.	Питања	Поени						
10.	Одреди у ком лексичком односу стоје подвучене речи у следећим реченицама: 1) Одали су <u>пошту</u> јунацима из рата. (= <i>почаст</i>) 2) Примили смо данас <u>пошту</u> из Америке. (= <i>писма</i>) Подвучене речи стоје у односу _____.							
11.	У следећој реченици подвуци све речи које могу имати облик компаратива. Око пољане биле су мале куће од једног спрата, које су имале високе кровове с много широких димњака.							
12.	Одреди падеж, број и род подвучене речи у следећој реченици. У бескрајној, отвореној степи нигде нису наишли на <u>дрвеће</u> .							
<table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th>ПАДЕЖ</th> <th>БРОЈ</th> <th>РОД</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td> </td> <td> </td> <td> </td> </tr> </tbody> </table>			ПАДЕЖ	БРОЈ	РОД			
ПАДЕЖ	БРОЈ	РОД						
13.	Одреди глаголски облик, лице и број подвученог глагола у следећој реченици. Нека <u>прегледају</u> све просторије изнова!							
<table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th>ГЛАГОЛСКИ ОБЛИК</th> <th>ЛИЦЕ</th> <th>БРОЈ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td> </td> <td> </td> <td> </td> </tr> </tbody> </table>			ГЛАГОЛСКИ ОБЛИК	ЛИЦЕ	БРОЈ			
ГЛАГОЛСКИ ОБЛИК	ЛИЦЕ	БРОЈ						
14.	Колико предикатских реченица има у следећој комуникативној реченици? У први мах је хтео послати их саме, али кад је видео како су млади, он је одлучио да сутра иде с њима, иако за тим није било никакве потребе. Одговор: _____							
15.	У следећој реченици подвуци граматички субјекат. Уместо прелепе црнооке Пољакиње са прозора је извиривала некаква непозната особа.							
16.	Подвучена зависна реченица <u>Да се поново родим</u> , све бих поновио по врсти је: _____.							
17.	У следећој реченици подвуци синтагму која има функцију одредбе времена. Провлачећи се кроз трску, зауставише се пред сувим грањем и прућем.							
18.	У следећој реченици подвуци све речи које конгруирају са неком другом речју у њој. Она га је спазила и осмехнула се врло љубазно, као давнашњем познанику.							
19.	Подвуци реч која се по месту акцента разликује од других речи у низу. говорник, говорити, говорни, говорница							
20.	Које правописне знаке треба уписати у квадратиће тако да реченица буде исправно написана? Заокружи слово испред тачног одговора. Најдубље језеро на свету ☐ веровали или не ☐ дубоко је 1.642 метра. а) цртице б) црте са белинама в) црте без белина г) тачку и запету д) наводнике							

Прегледао: _____

Укупно поена: _____

Школска 2021/2022. година
РЕПУБЛИЧКО ТАКМИЧЕЊЕ УЧЕНИКА ОСНОВНИХ ШКОЛА
ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА И ЈЕЗИЧКЕ КУЛТУРЕ
VIII разред

Решења

1.	б) пре око хиљаду и по година.						
2.	глагољица (о глагољици)						
3.	1810. г) везник						
4.	<u>Неготин, Крушевац</u>						
5.	Пред <u>в</u> ратима су осед <u>д</u> ани коњи.						
6.	снажна: <u>палатализација</u> и <u>непостојано а</u> пажљиво: <u>једначење сугласника по месту изговора (/творбе)</u>						
7.	<u>рибица, бундевица</u>						
8.	б) Дошло је до <u>захлађења</u> .						
9.	а) Били су спремни да изгубе <u>главе</u> да би сачували огњиште.						
10.	хомонимије						
11.	Око пољане биле су <u>мале</u> куће од једног спрата, које су имале <u>високе</u> кровове с <u>много</u> <u>широких</u> димњака.						
12.	<table border="1"> <thead> <tr> <th>ПАДЕЖ</th> <th>БРОЈ</th> <th>РОД</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>акузатив</td> <td>једнина</td> <td>средњи (род)</td> </tr> </tbody> </table>	ПАДЕЖ	БРОЈ	РОД	акузатив	једнина	средњи (род)
ПАДЕЖ	БРОЈ	РОД					
акузатив	једнина	средњи (род)					
13.	<table border="1"> <thead> <tr> <th>ГЛАГОЛСКИ ОБЛИК</th> <th>ЛИЦЕ</th> <th>БРОЈ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>презент</td> <td>3. (/треће)</td> <td>множина</td> </tr> </tbody> </table>	ГЛАГОЛСКИ ОБЛИК	ЛИЦЕ	БРОЈ	презент	3. (/треће)	множина
ГЛАГОЛСКИ ОБЛИК	ЛИЦЕ	БРОЈ					
презент	3. (/треће)	множина					
14.	6 (шест)						
15.	Уместо прелепе црнооке Пољакиње са прозора је извиривала <u>некаква непозната особа</u> .						
16.	условна ((зависна) реченица)						
17.	<u>Провлачећи се кроз трску</u> , зауставише се пред сувим грањем и прућем.						
18.	Она га је <u>спазила</u> и <u>осмехнула</u> се врло љубазно, као <u>давнашњем</u> познанику.						
19.	говорити						
20.	б) црте са белинама						